Regionledningskontoret
Lars Berglund

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-01-21

KRN 2025-0088

Klimat- och
regionutvecklingsnämnden

Yttrande över Motion 2025:48 av Pär Gustavsson m.fl. (SD) om balanserade trafiklösningar

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

> Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör klimat- och regionutvecklingsnämndens yttrande till regionstyrelsen över motion 2025:48 av Pär Gustavsson m.fl. (SD) om balanserade trafiklösningar.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har remitterat motionen till klimat- och regionutvecklingsnämnden för yttrande.

Pär Gustavsson m.fl. (SD) har väckt en motion i regionfullmäktige, i vilken det föreslås att Region Stockholm i sina svar på remisser och andra kontakter med Stockholms stad och länets övriga kommuner tydliggör det särskilda ansvar som dessa aktörer har för att länets transportinfrastruktur ska fungera och kunna utvecklas. Därtill föreslås att Region Stockholms i sina remissvar motsätter sig åtgärder som ensidigt syftar till att minska vägtrafiken utan hänsyn till regionens övergripande behov av en balanserad transportinfrastruktur. Motionärerna föreslår vidare att Region Stockholm ska verka för att öka antalet parkeringsplatser i och kring tätorten Stockholm och i kranskommunerna, särskilt vid strategiska knutpunkter och i anslutning till kollektivtrafiken, samt att verka för att fler och bättre infartsparkeringar etableras i anslutning till kollektivtrafiken. Avslutningsvis föreslår motionärerna även att Region Stockholm utreder attraktiva lösningar för samordnad prissättning mellan infartsparkering och SL-kort.

En av de bärande planeringsprinciperna i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084) är att strategiskt samordna bebyggelseutvecklingen med utvecklingen av transportsystemet. Marken i täta och centrala delar av länet behöver användas på ett sätt som stödjer inriktningen i RUFS 2050 och leder mot de antagna regionala målen. Infartsparkering för bil är generellt ytkrävande och nyttorna behöver ställas mot fördelarna av att skapa förutsättningar för fler boende i kollektivtrafiknära lägen.

Regionledningskontoret konstaterar att det huvudsakliga ansvaret för parkeringar ligger hos kommunerna. Enligt plan- och bygglagen har kommunerna planmonopol för framtida markanvändning och parkering på det kommunala vägnätet. Region Stockholm är inte väghållare och har inte rådighet över hur gatu- och vägnät utformas. Detta ansvar ligger på kommunerna respektive staten genom Trafikverket.

Bakgrund
Regionstyrelsen har remitterat motionen till klimat- och regionutvecklingsnämnden för yttrande.

Pär Gustavsson (SD), Samuel Stephan (SD) och Andreas Birgersson (SD) har väckt en motion i regionfullmäktige, i vilken det föreslås att Region Stockholm i sina svar på remisser och andra kontakter med Stockholms stad och länets övriga kommuner tydliggör det särskilda ansvar som dessa aktörer har för att länets transportinfrastruktur ska fungera och kunna utvecklas. Därtill föreslås att Region Stockholms i sina remissvar motsätter sig åtgärder som ensidigt syftar till att minska vägtrafiken utan hänsyn till regionens övergripande behov av en balanserad transportinfrastruktur.

Motionärerna föreslår vidare att Region Stockholm ska verka för att öka antalet parkeringsplatser i och kring tätorten Stockholm och i kranskommunerna, särskilt vid strategiska knutpunkter och i anslutning till kollektivtrafiken, samt att verka för att fler och bättre infartsparkeringar etableras i anslutning till kollektivtrafiken. Avslutningsvis föreslår motionärerna även att Region Stockholm utreder attraktiva lösningar för samordnad prissättning mellan infartsparkering och SL-kort.

Klimat- och regionutvecklingsnämndens yttrande
Regionledningskontoret konstaterar att utbud och styrning av parkering och parkeringspolicys är en viktig planeringsfråga, inte minst som verktyg för att understödja antagna regionala mål om ökat hållbart resande. Regionledningskontoret kommer under 2026, inom ramen för ett budgetuppdrag, ta fram förslag och genomföra åtgärder för att öka attraktiviteten och nyttjandet av infartsparkeringar där det finns potential för ökat kombinationsresande. I uppdraget ingår även att kartlägga bristen på cykelparkeringar vid relevanta busshållplatser. Syftet är att förbättrade infartsparkeringar för bil och cykel ska möjliggöra ett ökat resande med kollektivtrafiken.

I den antagna regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2050) (LS 2015-0084) anges Region Stockholms strategiska inriktning för hur Stockholmsregionen ska utvecklas för att nå olika mål med bäring på

det regionala transportsystemet. För att nå de uppsatta målen är inriktningen i RUFS 2050 att en stor del av resandet behöver styras över till hållbara färdmedel, det vill säga kollektivtrafik, gång och cykel. Vidare behöver kollektivtrafikens och nyttotrafikens framkomlighet prioriteras på vägavsnitt där det råder kapacitetsbrist, vilket är särskilt påtagligt på de större infartslederna och i de centrala delarna av länet.

Viktiga verktyg för att åstadkomma en förbättrad framkomlighet i dessa områden är utvecklade styrmedel, såsom trängselskatt och parkeringsåtgärder. Bilens roll och betydelse som färdmedel är dock viktig för att tillhandahålla tillgänglighet för invånare i länets yttre och glesbefolkade delar där kapacitetsbrister och kollektivtrafikutbud är begränsade. Här kan bilen utgöra ett hållbart alternativ om transporterna kan ske med hållbara drivmedel, en högre grad av samåkning eller om bilen används som en del i en kombinationsresa.

En av de bärande planeringsprinciperna i RUFS 2050 är att strategiskt samordna bebyggelseutvecklingen med utvecklingen av transportsystemet. För att skapa förutsättningar för en resurseffektiv markanvändning och för att öka det hållbara resandet anges en grundläggande planeringsprincip om att utveckla goda kollektivtrafiklägen med tät och yteffektiv bebyggelse, exempelvis kring stationer och bytespunkter. Marken i dessa områden behöver användas på ett sätt som stödjer inriktningen i RUFS 2050 och leder mot de antagna regionala målen. Infartsparkering för bil är generellt ytkrävande och nyttorna behöver ställas mot fördelarna av att skapa förutsättningar för fler boende i kollektivtrafiknära lägen.

Förutsättningarna skiljer sig dock åt mellan olika delar av länet. I centrala och täta bebyggelsemiljöer, framför allt i de regionala stadskärnorna som överlag har god kollektivtrafikförsörjning, bör marken huvudsakligen prioriteras för bebyggelseutveckling av bostäder och/eller arbetsplatser. I glesare områden längre ut i länets kollektivtrafiksystem kan dock infartsparkeringar vid stationslägen vara ett sätt att stöda en utveckling mot ökat hållbart resande för att skapa förutsättningar för fler kombinationsresor.

I remisser med kommunerna granskar och stöttar Region Stockholm den kommunala planeringen utifrån ett regionalt perspektiv. Stockholms stads särskilda roll påtalas av Region Stockholm i dialoger, planförslag och remisser när så är påkallat.

Regionledningskontoret konstaterar vidare att det är kommunerna som ansvarar för huvuddelen av de befintliga allmänna parkeringarna i länet.

Trafikverket och privata fastighetsägare står också för en del av parkeringsplatserna. Enligt plan- och bygglagen har kommunerna planmonopol för framtida markanvändning och parkering på det kommunala vägnätet. Kommunerna ansvarar även för lokala trafikföreskrifter som styr parkeringsregler inom det kommunala vägnätet. Eftersom Region Stockholm inte är väghållare för gator och vägar i Stockholmsregionen har Region Stockholm inte rådighet över hur genomfartsleder och gatu- och vägnät utformas, utan detta ansvar ligger på kommunerna respektive staten genom Trafikverket.

Region Stockholm äger inga större markområden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter, stationsområden eller andra områden i de centrala delarna av länet. Region Stockholm har därför själva liten rådighet över markanvändningen i kommunerna. Region Stockholm kan stötta genom medfinansiering via länsplanens medel för icke namngivna investeringar. Det är möjligt för kommunerna att få 50 procent av investeringskostnaden i statsbidrag från länsplanen, och resterande 50 procent från Region Stockholm.

Angående biljettlösningar för infartsparkering har trafikförvaltningen tagit fram en teknisk lösning som medger gratis infartsparkering för innehavare av SL:s periodkort. Eftersom byggande och drift av infartsparkeringar är ett kommunalt ansvar är det de enskilda kommunerna som för varje parkeringsanläggning beslutar om eventuell avgiftsbeläggning samt om den av SL framtagna tekniska lösningen i fråga ska användas.

Ekonomiska konsekvenser
Beslut i enlighet med utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande förväntas inte ge några ekonomiska konsekvenser.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef infrastruktur

Beslutsunderlag
1. Motion 2025:48

Beslutsexpediering
1. Regionstyrelsen

Godkänd av Anton Västberg, 2026-01-21